

SAOPĆENJE PRIOPTĆENJE FIRST RELEASE

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
FEDERALNI ZAVOD ZA STATISTIKU
BOSNIA AND HERZEGOVINA
FEDERATION OF BOSNIA AND HERZEGOVINA
FEDERAL OFFICE OF STATISTICS

GODINA / YEAR II

SARAJEVO, 29. 10. 2010.

BROJ / NUMBER: 20.4.1

Molimo korisnike da prilikom korišćenja podataka navedu izvor
Those using data from this issue are requested to state the source

OTPAD IZ PROIZVODNIH DJELATNOSTI, 2009

Waste from production activities, 2009

Ukupna količina nastalog otpada iznosila je 7.441.641 tona u 2009 godini. Količina otpada iz područja C-Vađenje rude i kamena učestvovala je sa 58,3 % u ukupnoj količini, D-Prerađivačka industrija sa 34,4 % i E- Proizvodnja i snabdijevanje el. energijom, gasom, parom i vodom sa 7,3 %.

Količina nastalog opasnog otpada iznosi 62.362 tona ili 0,8 % od ukupne količine.

Najveći dio opasnog otpada dolazi iz oblasti DJ - Proizvodnja baznih metala i metalnih proizvoda i iznosi 59.010 tona.

In the year 2009, the total quantity of waste generated to 7.441.641 tons. The amount of waste from C-Mining and quarrying participated with 58,3%, D-Manufacturing with 34,4 % and E- Electricity, gas and water production and supply with 7,3%.

The quantity of hazardous waste generated 62.362 tons or 0,8 % of total quantity waste.

Most of hazardous from DJ - Manufacturing basic metals and fabricated metal products – 59.010 tons.

1. Količine neopasnog i opasnog otpada, 2009

Quantities between non-hazardous and hazardous waste, 2009

Područje Klasifikacije djelatnosti BiH Sectors of NACE Rev. 1.1	Ukupno, tona <i>Total, tons</i>	Od toga opasni otpad, tona <i>Of which hazardous waste, tons</i>
C - Vađenje ruda i kamena <i>C - Mining and quarrying</i>	4.338.764	1.110
D - Prerađivačka industrija <i>D - Manufacturing</i>	2.560.823	61.216
E - Proizvodnja i snabdijevanje električnom energijom, gasom, parom i vodom <i>E - Electricity, gas and water supply</i>	542.054	36
UKUPNO <i>TOTAL</i>	7.441.641	62.362

2. NEOPASNI i OPASNI otpad nastao u proizvodnim aktivnostima , 2009, tona
NON-HAZARDOUS and HAZARDOUS waste in Production activities , 2009 , tones

NACE Rev. 1.1	Količina otpada u proizvodnim aktivnostima <i>Amount of waste from production activities</i>		NACE Rev. 1.1
	Ukupno <i>Total</i>	Od toga količina opasnog otpada <i>Of which amount of hazardous waste</i>	
	7.441.641	62.362	
C VAĐENJE RUDA I KAMENA	4.338.764	1.110	MINING AND QUARRYING C
D PRERAĐIVAČKA INDUSTRIJA	2.560.823	61.216	MANUFACTURING D
DA Proizvodnja prehrambenih proizvoda, pića i duhana	21.840	45	Manufacture of food products, beverages and tobacco DA
DB Proizvodnja tekstila i tekstilnih proizvoda	260	-	Manufacture of textiles and textile products DB
DC Proizvodnja kože i proizvoda od kože	40.651	-	Manufacture of leather and leather products DC
DD Proizvodnja drveta i proizvoda od drveta	49.291	1.579	Manufacture of wood and wood products DD
DE Proizvodnja celuloze, papira i proizvoda od papira; izdavačka i štamparska djelatnost	41.740	11	Manufacture of pulp, paper and paper products; publishing and printing DE
DF Proizvodnja koksa, derivata nafte i nuklearnog goriva	18	-	Manufacture of coke, refined petroleum products and nuclear fuel DF
DG Proizvodnja hemikalija, hemijskih proizvoda i vještačkih vlakana	144.403	59	Manufacture of chemicals and chemical products DG
DH Proizvodnja proizvoda od gume i plastičnih masa	125	-	Manufacture of rubber and plastic products DH
DI Proizvodnja ostalih proizvoda od nemetalnih minerala	16.975	28	Manufacture of other non-metallic mineral products DI
DJ Proizvodnja baznih metala i metalnih proizvoda	2.227.406	59.010	Manufacture of basic metals and fabricated metal products DJ
DK Proizvodnja mašina i uređaja, d.n.	1.432	23	Manufacture of machinery and equipment n.e.c DK
DL Proizvodnja električnih i optičkih uređaja	106	43	Manufacture of electrical and optical equipment DL
DM Proizvodnja saobraćajnih sredstava	4.132	295	Manufacture of transport equipment DM
DN Ostala prerađivačka industrija, d.n. (bez 37)*	12.443	123	Manufacturing n.e.c DN (excl.37)*
E Proizvodnja i snabdijevanje el. energijom, gasom i toplom vodom	542.054	36	Electricity, gas and hot water supply E

3. NEOPASNI i OPASNI otpad nastao u proizvodnim aktivnostima (područja C, D i E) po EWStat klasifikaciji, 2009, tona

NON-HAZARDOUS and HAZARDOUS waste in Production activities (Sectors C, D and E) by EWStat Classification, 2009, tones

EWStat klasifikacija	Nastali otpad Generated waste			EWStat Classification
	Ukupno Total	Neopasni otpad Non-hazardous waste	Opasni otpad Hazardous waste	
	7.441.641	7.379.279	62.362	
01.1. Iskorišteni rastvarači	-	-	-	Spent solvents 01.1.
01.2. Kiseline, alkalni ili slani otpad	79.592	79.500	108	Acid, alkaline or saline wastes 01.2.
01.3. Iskorištena ulja	927	-	927	Used oils 01.3.
02.1. Nespecificirani hemijski otpad	2.543	2.445	97	Nonspecified chemical waste 02.1.
02.2. Neiskorišteni eksplozivi	2	-	2	Written-off explosives 02.2.
02.3. Izmiješani hemijski otpad	941	-	941	Mixed chemical waste 02.3.
03.1. Hemijski talozi i ostaci	10.720	8.228	2.492	Chemical deposits and residues 03.1.
03.2. Industrijski otpadni talozi	66.947	62.137	4.810	Industrial effluent sludges 03.2.
06.1. Otpad od željeznog metala i staro željezo	43.904	43.904	-	Iron metal waste and scrap iron 06.1.
06.2. Otpad od obojenih metala	1.992	1.992	-	Non iron metal waste 06.2.
06.3. Izmiješani metalni otpad	70.938	70.938	-	Mixed metal waste 06.3.
07.1. Stakleni otpad	1.970	1.970	-	Glass waste 07.1.
07.2. Otpad od papira i kartona	7.078	7.078	-	Paper and cardboard wastes 07.2.
07.3. Otpad od guma	110	110	-	Rubber wastes 07.3.
07.4. Plastični otpad	483	483	-	Plastic wastes 07.4.
07.5. Drveni otpad	65.610	63.966	1.645	Wood wastes 07.5.
07.6. Tekstilni otpad	22.985	22.986	-	Textile wastes 07.6.
07.7. Otpad koji sadrži PCB	61	-	61	Waste containing PCB 07.7.
08.1. Odbačena vozila	23	9	14	Discarded vehicles 08.1.
08.2. Odbačena električna i elektronska oprema	39	32	7	Discarded electrical and electronical equipment 08.2.
08.4. Odbačene mašine i komponente od opreme	77	41	36	Discarded machines and equipment parts 08.4.
09.1. Otpad od pripreme hrane i prerađevina	20.612	20.612	-	Waste from food preparation and products 09.1.
09.2. Zeleni otpad	94	94	-	Green waste 09.2.
09.3. Štalsko đubre	-	-	-	Manure 09.3.
10.1. Otpad iz domaćinstva i slični otpad	19.771	19.772	-	Household and similar wastes 10.1.
10.2. Izmiješani i materijali koji se ne mogu razlikovati	3.492	3.492	-	Mixed and undifferentiated materials 10.2.
10.3. Razvrstani ostatak	3.699	3.699	-	Sorting residues 10.3.
11.1. Talozi od prečišćavanja otpadnih voda	681	681	-	Common sludges from waste waters 11.1.
11.2. Talozi od prečišćavanja voda za piće i tehnoloških voda	1	1	-	Drinking and technological water sludges 11.2.
11.3. Nezagađeni otpadni materijali od iskopavanja	1.000	1.000	-	Untamminated waste materials from dredging 11.3.
11.4. Sadržaj septičkih jama	14	14	-	Contents of septic tanks 11.4.
12.1. Građevinski otpad i otpad od rušenja objekata	345	345	-	Construction and demolition generated waste 12.1.
12.2. Azbestni otpad	-	-	-	Asbestos waste 12.2.
12.3. Otpad od prirodnih materijala	4.779.003	4.741.776	37.227	Natural materials waste 12.3.
12.4. Otpad od sagorijevanja	792.751	782.352	10.400	Combustion wastes 12.4.
12.5. Razni mineralni otpad	1.443.236	1.439.623	3.613	Various mineral waste 12.5.
12.6. Kontaminirana zemlja i zagađeni materijali od mašinskog iskopavanja	1	-	1	Contaminated soils and polluted dredging spoils 12.6.

4. NEOPASNI i OPASNI otpad nastao u proizvodnim aktivnostima (područja C,D i E) po Listi otpada, 2009, tona

NON-HAZARDOUS and HAZARDOUS waste in production activities (sectors C,D, and E) by European List of Waste, 2009, tones

Lista otpada	Količina nastalog otpada <i>Amount of waste generated</i>		List of Waste
	Ukupno <i>Total</i>	Od toga količina opasnog otpada <i>Of which amount of hazardous waste</i>	
	7.441.641	62.362	
01 Otpad koji nastaje kod istraživanja i kopanja ruda, iskopavanja i drobljenja kamenja i od fizičkog i hemijskog obrađivanja ruda	4.777.551	37.227	Wastes resulting from exploration, mining, dressing and further treatment of minerals and quarry 01
02 Otpad iz poljoprivrede, vrtlarstva, proizvodnje vodenih kultura, šumarstva, lova i ribarstva, pripremanja hrane i prerade	19.016	-	Wastes from agricultural, horticultural, hunting, fishing and aquacultural primary production, food preparation and processing 02
03 Otpad od prerade drveta i proizvodnje ploča i namještaja, celuloze, papira i kartona	70.939	1.645	Wastes from wood processing and the production of paper, cardboard, pulp, panels and furniture 03
04 Otpad iz kožarske, krznarske i tekstilne industrije	40.872	-	Wastes from the leather, fur and textile industries 04
05 Otpad od prerade nafte, prečišćavanja prirodnog gasa i pirolitičke obrade uglja	15	-	Wastes from petroleum refining, natural gas purification and pyrolytic treatment of coal 05
06 Otpad iz anorganskih hemijskih procesa	84.243	4.607	Wastes from inorganic chemical processes 06
07 Otpad iz organskih hemijskih procesa	5	3	Wastes from organic chemical processes 07
08 Otpad od proizvodnje, formulacija, prodaje i primjene premaza (boje, lakovi i staklasti emajli), ljepila, sredstva za zaptivanje i štamparskih boja	90	45	Wastes from the manufacture, formulation, supply and use (MFSU) of coatings (paints, varnishes and vitreous enamels), adhesives, sealants and printing inks 08
09 Otpad iz fotografske industrije	-	-	Wastes from the photographic industry 09
10 Otpad iz termičkih procesa	2.306.615	10.400	Inorganic wastes from thermal processes 10
11 Otpad koji potječe od hemijske površinske obrade i zaštite metala; hidrometalurgija obojenih metala	964	623	Inorganic metal-containing wastes from metal treatment and the coating of metals, and non-ferrous hydrometallurgy 11
12 Otpad od oblikovanja i površinske fizičko-hemijske obrade metala i plastike	19.449	596	Wastes from shaping and surface treatment of metals and plastics 12
13 Otpadna tečna goriva i ulja (osim jestivog ulja, i otpada iz grupa 05, 12 i 19)	699	699	Oil wastes (except edible oils, 05 and 12) 13
14 Otpad od organskih materije koje se koriste kao rastvarači (osim 07 00 00 i 08 00 00)	-	-	Wastes from organic substances used as solvents (except 07 and 08) 14
15 Otpadna ambalaža; apsorbenzi, materijali za brisanje i upijanje, filterski materijali i zaštitna odjeća koja nije specificirana na drugi način	4.428	53	Waste packaging; absorbents, wiping cloths, filter materials and protective clothing not otherwise specified 15
16 Otpad koji nije drugdje specificiran u katalogu	71.153	5.507	Wastes not otherwise specified in the list 16
17 Građevinski otpad i otpad od rušenja objekata (uključujući otpad od izgradnje cesta uključujući i otpad od iskanjanja onečišćenog tla)	8.797	1	Construction and demolition wastes (including road construction) 17
18 Otpad koji nastaje kod zaštite zdravlja ljudi i životinja i/ili srodnih istraživanja (isključujući otpad iz domaćinstava i restorana koji ne potiče iz neposredne zdravstvene zaštite)	13	-	Wastes from human or animal health care and/or related research (except kitchen and restaurant wastes not arising from immediate health care) 18
19 Otpad iz postrojenja za upravljanje otpadom, postrojenja za prečišćavanje gradskih otpadnih voda i pripremu vode za piće i industrijsku upotrebu	2.267	900	Wastes from waste treatment facilities, off-site waste water treatment plants and the water industry 19
20 Komunalni otpad i slični otpad iz industrije, trgovine i zanatskih pogona, uključujući odvojeno prikupljene frakcije	34.526	56	Municipal wastes and similar commercial, industrial and institutional wastes including separately collected fractions 20

Podaci o otpadu prikupljeni su pomoću Godišnjeg izvještaja o otpadu u proizvodnim aktivnostima -OTP a na osnovu godišnjeg Plana sprovođenja statističkih aktivnosti za 2009. godinu .

Izveštajne jedinice su poslovni subjekti i dijelovi poslovnih subjekata koji su registrovani u sektoru C- vađenje ruda i kamena, D- prerađivačka industrija i E-proizvodnja i snabdijevanje el. energijom, gasom i toplom vodom Klasifikacije djelatnosti BiH (NACE Rev.1.1), a koje imaju 10 i više zaposlenih.

Izveštaj se zasniva na evidenciji i dokumentaciji, a tamo gdje nije moguće, na procjeni.

Regulativa 2150/2002/EC Europskog parlamenta i Vijeća od 25. novembra 2002 godine obavezuje izvještavanje Europskog statističkog ureda (EUROSTAT) o statističkim podacima o otpadu, kao i korištenje zajedničkih definicija i klasifikacija. Prema Regulativi 2150/2002/EC, podaci o nastajanju otpada se moraju prikazati prema klasifikaciji ekonomskih djelatnosti i 48 kategorija otpada, kako opasnog tako i neopasnog.

U saopštenju su za prikaz podataka korištene dvije klasifikacije otpada: evropska Lista otpada - LoW i statistička klasifikacija otpada - EWCStat.

Veza vrsta otpada ove dvije klasifikacije je dostupna na <http://www.bhas.ba/new/>.

Saopštenje bi trebalo doprinijeti boljem razumijevanju Regulative o statistici otpada 2150/2002/EC i implementaciji zakonodavne prakse EU u području upravljanja otpadom.

Takođe, podaci ovog saopštenja bi trebali doprinijeti jačanju statistike okoliša, kao i efikasnijem upravljanju otpadom u Bosni i Hercegovini.

Data on waste were collected through Annual Waste Report on waste created in manufacturing activities-OTP on the basis of the Annual Plan of implementation of statistical activities for 2009.

Reporting units are business entities and parts of business entities that are registered in the sector C- Ore mining and quarrying, D- Manufacturing and E-Electricity, gas and hot water supply, NACE Rev.1.1 Classification, that have 10 or more employees.

Report is based on records and documentation, and where that is not possible on estimation.

Regulation 2150/2002/EC of the European Parliament and the Council of 25 November 2002 requires reporting to the European Statistical Office (EUROSTAT) about the statistical data on waste, as well as the use of common definitions and classifications.

According to Regulation 2150/2002/EC, data on waste generation must be presented in accordance to the classification of economic activities and 48 categories of waste, both hazardous and non-hazardous.

The Release uses data in accordance to the List of Waste - LoW, and the statistical classification of waste - EWC-Stat.

The connection of these two types of waste classifications is available at <http://www.bhas.ba/new/>

Release should contribute to a better understanding of Regulation 2150/2002/EC on waste statistics and implementation of EU legislative practice in the management of waste.

Also, the data of this release should contribute to the strengthening of statistics and more efficient waste management in Bosnia and Herzegovina.